საქართველოს სოციალ-დემოკრატიული მუშათა პარტია

პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

ოთხშაბათი, 24 იანვარი 1918 წ.

ჩვენი ცხოვრება

ფასი 20 კაპ.

გაზეთი ღირს: ერთი თვით 4 მ. 50 კ., ორი თვით 9 მ., სამი თვით 13 მ. 50 კ. ექვსი თვით 27 მ. ერთი წლით 50 მ. **ცალკე ნომერი ყველგან 20 კაპ.** საზღვარ-გარეთ ორჯერ მეტი. განცხადების ფასი, როგორც პირველ გვერდზეა, ისე მეოთხეზე. პეტიტის სტრიქონი—50 კაპ. საბერლინიო განცხადება უნდა მოტანილ იქნას არა უგვიანეს დღის 11 ნახ. ს. ხელმოუწერელი წერილები არ იბეჭდება. დაუბეჭდავ საგანგებო მასალის რედაქცია არ იბარებს, ავტორებს უკან კი დაუბრუნებს და ამის შესახებ არც მიწერ-მოწერას ეწევა.

ხელის მოწერა ფული შემდეგი ადრესით უნდა გამოგზავნონ: Тифлисъ, почтов. ящ. 199. Редакція „Эртоба". სხვა ადრესით გამოგზავნილ ფულს რედაქცია ვერ მიიღებს.

რედაქციაში პირადათ მოლაპარაკება შეიძლება 10—12 საათამდე. რედაქციისა და კანტორის ადრესი: თფილისი, გოლოვინის პროსპექტი № 12. Тифлисъ, Головинскій проспектъ № 12).

ტელეფონი 16—62.

№ 18 ორგანო ამიერ-კავკასიის სოციალ-დემოკრატიულ მუშათა ორგანიზაციებისა № 18

მეილება ხელის მოწერა 1918 წლისათვის

ყოველ დღიურ გაზეთ

„ერთობა"-ზე

ხელის მოწერის პირობები:

ერთი თვით	— 4 მან. 50 კაპ.	ექვსი თვით	— 27 მანეთი
ორი თვით	— 9 მანეთი.	ერთი წლით	— 50 მანეთი
სამი თვით	— 13 მან. 50 კაპ.		

ცალკე ნომერი ყველგან 20 კაპ.

ხელის მოწერის პირობები 1 აპრილებდე (ე. ი. პირველ ხამ თვეს) ყოველ შემთხვევაში უცვლელი დარჩება, შემდგომ შეიძლება შეიცვალოს თუ გაზეთის ღირებულებაში გვქონდეს.

გაზეთის დაცემა შეიძლება შემდეგი მისამართით: Тифлисъ почт. ящикъ № 199. РЕДАКЦІЯ „ЭРТОБА".

ამხანაგებს და თანამგრძნობთ ვსთხოვთ ხელის მოწერაზე ნუ დააყოვნებენ.

ღრმად დამწუხრებულნი: მეუღლე მელოტონ მიხეილის ძე, შვილი მისი ტატიანა მელოტონის ასული სოსელია, დაი მარიამ მიხეილის ასული და სიძე სიმონ საჩინოს ძე წოქროპაშვილები, შაზა ივანე სიმონის ძე, დედა სოფიო სოკოს ასული ჩიჩიები, ძმები და დები აუწყებენ ნათესავთა და მეგობართა ძვირფასსა

მარგარიტა ივანეს ასულ სოსელიას

უდროოდ გარდაცვალებას. დაკრძალვა მოხდება 26 იანვარს. ცხედარი იქნება გამოსვენებული ქუჩა სახლი № 6, დაკრძალვა მოხდება დღის 2 საათზე ნაძალადევის წმინდა გიორგის ეკლესიაში და იქვე გადავანში იქნება დასაფლავებული. პანაშვიდი გადახდილ იქნება ყოველ დღე 6 საათზე საღამოთი. (3—1)

ღრმად დამწუხრებულნი ბიძაშვილები: სიმონ პატრუს ძე სოსელია, რომანოზ გიორგის ძე, მეუღლე მისი დესპინე მოსეს ასული, გერასიმე ივანეს ძე, მეუღლე მისი ნადე, გერასიმე პატრუს ძე და მეუღლე მისი ენტერია ზურაბის ასული, ივანე პატრუს ძე და კოლა გერასიმეს ძე სოსელიები აუწყებენ ნათესავთა და მეგობართა ძვირფასი

მარგარიტა ივანეს ასულ სოსელიას

უდროოდ გარდაცვალებას. (3—1)

ღრმად დამწუხრებულნი: მეუღლე სპირიდონ ვასილის ძე კაჭარავა, შვილები: გიორგი, ვასილი, ელისაბედი, მარგარიტა, ნინო, ანასტასია, პეტრეა, სიძე ალექსი ჩიჩუა, დედა მარია, ძმები დავით და ვლადიმერ ფუტარიები, რძლები ფუტე და ნატალია ფუტარიასი და იულიტა თუთქიასი თავის ქმრით აუწყებენ ნათესავთ და ნაცნობთ

დესპინე გერასიმეზის ასულის ჯაჭვაძეს

უდროოდ გარდაცვალებას. პანაშვიდი ეკლესიაში ქუჩა № 5, საათზე. გასვენების დღე იქნება გამოცხადებული. თფილისი, გ. როზნის ქუჩა, № 5, საკუთარი სახლი. (4—1)

ᲐᲣᲠᲘ

23 იანვრიდან ყველა უბნის სპარაონო ბიუროებში დაიწყო დარიგება ახალი სერიის პურის ბარათებისა (თებერვლისათვის).

პურის ბარათების მისაღებად საჭიროა ძველი სასურსათო ბარათების წარდგენა.

დაწესებულებანი და ორგანიზაციები პურის ბარათებს მიიღებენ ქალაქის გამგეობის სასურსათო განყოფილების სპეციალ ბიუროსაგან მაგრამ ამასთანავე საჭიროა წარადგინონ დაწესებულებაში მყოფ პირთა სია და მათი სასურს. ბარათები.

სახლის კომიტეტებმა კი პურის ბარათების მისაღებად კვირეულ ინებონ და წარადგინონ უბნის სპარაონო ბიუროში თავიანთ წევრთა სია და მათი სასურსათო ბარათები.

(3—1) ქალაქის გამგეობის სასურსათო განყოფილება

ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲮᲐᲚᲮᲘᲡ ᲧᲣᲠᲐᲓᲦᲔᲑᲝᲗ ᲨᲔᲛᲓᲔᲒᲘ, ᲠᲝᲛ ᲨᲔᲛᲝᲬᲘᲠᲣᲚᲔᲑᲐ ᲡᲐᲮᲐᲠᲘᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲔᲠᲗᲘᲐᲜᲘ ᲨᲠᲘᲤᲢᲘᲡ ᲒᲐᲜᲐᲬᲘᲚᲔᲑᲐᲖᲔ

ᲓᲔᲢᲐᲚᲣᲠᲘ ᲘᲜᲤᲝᲠᲛᲐᲪᲘᲐ ᲡᲐᲮᲐᲠᲘᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲔᲠᲗᲘᲐᲜᲘ ᲨᲠᲘᲤᲢᲘᲡ ᲒᲐᲜᲐᲬᲘᲚᲔᲑᲐᲖᲔ ᲓᲐᲛᲐᲢᲔᲑᲘᲗ ᲒᲐᲖᲔᲗ ᲛᲝᲗᲐᲕᲡᲓᲔᲑᲐ ᲨᲔᲛᲓᲔᲒᲘ ᲓᲦᲔᲡ (ᲛᲐᲠᲢᲘᲡ ᲗᲐᲠᲘᲦᲘᲡ ᲛᲔᲮᲣᲗᲔ ᲜᲐᲮᲔᲕᲐᲠᲘ) ᲓᲘᲚᲘᲡ 11 ᲡᲐᲐᲗᲖᲔ.

ᲨᲔᲛᲓᲒᲝᲛᲘ ᲜᲝᲛᲔᲠᲔᲑᲘ ᲐᲠ ᲒᲐᲛᲝᲕᲘᲓᲔᲑᲐ.

ᲒᲐᲜᲪᲮᲐᲓᲔᲑᲐ

ქალაქ ჭიათურის თვითმართველობის აღმასრულებელი შემფასებელი კომისია ამით აუწყებს ჭიათურის მოქალაქეებს, რომ 1918 წლის 10 თებერვლიდან დაიწყება ქ. ჭიათურაში უძრავ ქონებათა

ᲐᲦᲬᲔᲠᲐ ᲓᲐ ᲨᲔᲤᲐᲡᲔᲑᲐ

აღწერის მიზანია ქალაქის სასარგებლოდ შემოსაკლისი და გვარად გადასახადების დაწესება. მამულის პატრონები ვალდებულნი არიან აღწერას და შეფასებას დასწრონ პირადათ, ან და თავიანთი წარმომადგენლების სახით.

აღმასრულებელი შემფასებელი კომისიის თავმჯდომარე **ალ. გაბრეკელი.**

მდივანი **ია. წერეთელი.**

ᲐᲛᲘᲔᲠ ᲙᲐᲕᲙᲐᲡᲘᲘᲡ ᲡᲔᲘᲛᲘ

ბაღშეგიებმის მიერ ძალა-უფლებაში ცენტრში ხელში ჩაგდების დამი განაპირა ქვეყნები თავის ანაბარა დარჩენ და თითოეული მხარე იძულებული გახდა საკუთარი ძალღონით შესდგომოდა ეკონომიურ და სახოგადოებრივი ცხოვრების დროს და გარემოების მიხედვით მოწესრიგებას.

დამფუძნებელი კრების გარეკვის შემდეგ მდგომარეობა უფრო კატასტროფულ შეიქნა და ამიერ კავკასიის მცხოვრებნი თავის თავს საკუთარ მოუარენ. ახლა სახოგადოებრივი და ეკონომიური ურთიერთობა გადასპერედათ მრავალ საკითხებს აყენებს, რომელების გადაღება და დაყენება შეეძლებელი ხდება. ეს სახოგადოებრივი და ეკონომიური საკითხები ეშვე გარეშეა სრულიად რუსეთის დამფუძნებელ კრების ტრდა გადაეწერა და იგი საერთო რუსეთის მაჭდაბით უნდა მომხდარიყო.

მაგრამ ცენტრალური, ავტორიტეტური ორგანო—დამფუძნებელი კრების შეკრება და მისი განმტკიცება არ მოხერხდა. ბაღშეგიების პარტიულმა დიქტატურამ დროებით არარაი გადაიქცია და არც იმედია, რომ იგი ახლო მომავალში შესდგას.

ცხოვრება კი თავისას მოითხოვს. ეკონომიური და სახოგადოებრივი ურთიერთობა წარმოდგებელთა იწყებენ, ჩვეულებრივი გაცვლა-გამოცვლა, ღუმ-მიცემობა, მიმოსვლა, სოციალური ურთიერთობა მოწყობა და რევოლუციონერი წეს რიგის განმტკიცება მტკიცე ნიადაგზე დამყარების საჭიროება.

ასეთ საჭიროებას, ვიმეორებთ, თვით სახოგადოებრივი ცხოვრება აყენებს და იგი არ არის ერთი რომელიმე პარტიის ანუ ჯგუფის ერნაინობის ანდა პროგრამით მოთხოვნის შედეგი. ამ კითხვების დაუყოვნებლივი ასე თუ ისე გადაწყვეტა კი საჭიროება აუცილებლათ ატრიბუტიურ ორგანოს, ამიერ-კავკასიის ხალხის მიერ ალეგიარებულ საერთო მთავრობას. ამა, თუ არ ასეთი ორგანო, ვინ შესძლებს ამიერ-კავკასიაში მთავარ საკითხების გადაწყობას, რომლის ბედზე ყველა ერთნაირათ დაინტერესებულები არიან. ასეთი საკითხები მაგ. მიწის, ზავის, ამიერ-კავკასიის ტერიტორიის გადმოგვნა, რომელთაც შემდეგ ამის მოფელიან ეროვნული თვითმართველი ერთეულები, არჩეული საყოველთაო და საარჩევნო წესით. ეს ისეთი კითხებია, რომლის დაუყოვნებლივ გადაწყობა დაინტერესებულია ამიერ-კავკასიაში ყველა ერის მცხოვრების დიდი უმრავლესობა.

აი, რა უნდა გაკეთოს ამიერ-კავკასიის სეიმმა და რა მისცემს მას ცხოველმყოფელ ძალას.

ამიერ-კავკ. ერები ეკონომიურათ და სახოგადოებრივათ გაეცილები შეიკრიან გადამწყვეტ ბრძოლის არიან ერთმანეთს შორის, ვიდრე სხვა რომელიმე კუთხესთან. წარმოება, მიმოსვლა, წარმოების განაწილება, ისტორიული და ტერიტორიალური მოსახლეობა ამიერ კავკასიაში იმ სახით მოეწყო, რომ აქ მოსახლე ერები ერთმანეთზე გადიბრკოლებენ და ერთმანეთს დაუკავშირდენ. მიუხედავათ ზოგიერთა ერების ურთიერთშორის ნაციონალური ანტაგონიზმისა, მაინც ისინი ძლიერი ეკონომიური ურთიერთობით არიან შეკავშირებული და ურთიერთმანეთზეთ არსებობა არ შეუძლიანთ. ამიერ კავკასის მცხოვრებნი დიდი ხანია კარჩაკეტილ მეურნეობას დაეთხოვნენ და საკრანლის გაცვლა-გამოცვლის მეოხებით გადადგნენ. ეს კავშირი გაცილებით ძლიერია, ვიდრე სხვა რომელიმე სახოგადოებრივი მოეკლა. დასახლებული ურთიერთობა-ზე აღმოცენებული კლასობრივი დიდეფრენია, სახოგადოებრივი ძალების დაწონწილება. კლასების გაგრთიანება და დანაწილება — მიუხედავათ ეროვნებისა და ჩვენისა — ფართო მაშტაბით მოხდა და ყველა მხრივები კლასები ერთმანეთთან შეაკავშირა. ამ კავშირს ვერ გასწყვეტს ბეგებისა და ალალაების, ქართველ ყოფილი ბრწყინვალე წოდებისა და სხვა ერების ბურჟუაზიული კლასების სულის კეთება. მით უმეტეს ცნაა, როცა, როგორც უკვე აღვნიშნეთ რევოლუციონერმა მცდელობამ შრავალი ეკონომიური და სოციალური საკითხების გადაჭრა წამოაყენა. მიწა, ზავი და ეროვნული საკითხის გადაჭრა საერთო დემოკრატიის საქმეა და მაშასადამე ამ საერთო დემოკრატიულმა მმდინარეობამ საერთო ორგანოც უნდა შექმნას. ამნაირ ორგანოთ კი დღესდღეობით ამიერ კავკასიის სეიმი იქნება და ჩვენ ვიმედოვნებთ, რომ იგი ავტორიტეტიანი იქნება, სხვა ორგანოებს არ შეეძლიან ამ დიდი კითხვების დროს შესაფერათ გადაწყვეტა.

თვით შეეიკრიანი, საცა სხვადასხვა ერები დაახლოებით ასევე მოსახლეობენ და მათ შორის კავშირი—კანტონული ფენეკის საერთო საბჭო ყველა კანტონების საბჭოებზე ავტორიტეტულია და რაც დრო გადის პირველი ავტორიტეტული ხდება და იგი ყველა კანტონებისათვის საველდებულო კანონებს იმეშავებს. ასეთია ეკონომიური და სახოგადოებრივი ცხოვრების განვითარების ტენდენცია და აქეთ მიიკლევის ყველანი. რასაკვირველია უკანასკნელი გარემოება არ უარყოფს სხვადასხვა ეროვნებათა მიდრეკილებას თავთავიანთ საქმის თითოსტრინ.

დღეს, გასასკვირიანი ახა, როცა ეკონომიური და სოციალური საკითხების გადაჭრა ყველასათვის საჭიროა და მის საფლველთო მაშტაბით გადაწყვეტაში ყველა ერის ფართო დემოკრატიამ დაინტერესებულ, ამიერ-კავკასიის ეროვნებებს შეეძლებათ ამ დიდ მოვალეობის ნაწილის აღებას. ეს ისეთი საკითხია, რომელიც ასე თუ ისე ყველა ერის ფართო დემოკრატიას დაინტერესებულ, ამიერ-კავკასიის ეროვნებებს შეეძლებათ ამ დიდ მოვალეობის ნაწილის აღებას. ეს ისეთი საკითხია, რომელიც ასე თუ ისე ყველა ერის ფართო დემოკრატიას დაინტერესებულ, ამიერ-კავკასიის ეროვნებებს შეეძლებათ ამ დიდ მოვალეობის ნაწილის აღებას.

ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲕᲘᲕᲐᲚᲔᲝᲑᲐ

ამიერ-კავკასიის სოციალ სეიმმა მუშაობა დაიწყო. ჯერ-ჯერობით კიდევ არ დასრულებულა მისი კონსტრუქცია, მას არ უთქვამს, თუ როგორი იქნება მისი საქმიანობა. ეს გამოირკვევა მას შემდეგ. რაც სეიმის პარტიები და ჯგუფები თავიანთ მოქმედების გეგმებს გააკეთებენ, რაც ისინი წაიკითხავენ ცნობილ წოდებრივ დეკლარაციებს და ამ დეკლარაციების მიხედვით სეიმი როგორც მთელი დაადგება ერის რომელსამე გადაჭრილს სხმიგნებლ გზას და მთავრობას შეადგენს.

ჯერ-ჯერობით სეიმმა ამოირჩია თავიანთ თავმჯდომარე და მდივანი.

თავმჯდომარეთ ერთხმათ არჩეულ ბრძოლაში გამოცდილ წინამძღოლის კაცლო ჩხეიძის თავდებით ისინი, რომ სეიმი არ გადაუხვევს სწორს გზას და ღირსეულათ შეასრულებს იმ დიდ მოვალეობას, რომელიც მას დაკისრა ისტორიამ კერძოთ ამიერ-კავკასიის და საერთოთ რუსეთის რევოლიუციის წინაშე.

მაგრამ, როგორც ღასაცნო სთქვა, კონსტიტუცია ძალთა განწყობილების გამოსახულებელია, მას ბნიშნელობა აქეს არა როგორც ქაღალდის ნაგლეჯს, არამედ როგორც ხორცშესხმულ ძალას.

ეს ძალა კი ხალხის მასსაა. თუ ხალხი შეკავშირდება და თავის მოთხოვნებს წაუყენებს სეიმს, თუ ეს ხალხი შეკრის ძალას, სეიმიც ღირსეული წარმომადგენელი და წინამძღოლი იქნება ამ ხალხის, წინააღმდეგ შემთხვევაში—სეიმი გამოუსადეგარი დაწესებულება გახდება.

ასე იყო ყველგან, ასე იქნება ჩვენშიც.

მარტ-აპრილის თვეებში რუსეთის რევოლიუციურ მთავრობას ცნებულები უდგენ სათვეში, მაგრამ ამ თვეებში უფრო ფაქიზი რევოლიუციური წეს-რიგი, ფურო მეტს პატივს სცემდენ პიროვნებას და სხვა გვარ თავისუფლებას, ვიდრე ოქტომბრიდან მოყოლებული, თუმცა ამ უკანასკნელ თვეებში მთავრობის სათავეში დგანან არა ბურჟუები, არამედ ხალხი სოციალისტები—ბალშევიკების სახით და როგორც შედა რუსეთში მასის თავ-აზვებულ და უგუნურ ინსტიტუტების გამომხატველნი გახდენ ბალშევიკები, ისე ჩვენში სეიმიც არაერთხელ იქცევა, თუ ჩვენ მას მხარი არ დაუჭერით და ღვთის ანაბარა მივატოვეთ.

ამ ანარქიის და გარეშე ომის ხანაში უმთავრესია, რასაკვირველია, შეიარაღებული ძალა.

რევოლიუციამ ყველაფერი ძველი მოშალა, დაანგრია. ახალი ჯერ აშენებული არაა, გარდა ამისა რევოლიუციონერები საერთოთ რაინდი ხალხია, ამიტომ ისინი ერიდებიან ძალის ხმარებას და უმთავრესათ მცხოვრებლების რევოლიუციონერ სინდისს მიმართავენ, ცხოვრება კი ისეა მოწყობილი, რომ ხალხს ერთი ნაწილი არაფერს, გარდა ფიზიკურ ძალისა, პატივს არა სცემს. ის დარწმუნებულია, რომ რაც უნდა ჩაადინოს პასუხის მომთხოვი არავინ არის.

ამიტომ არის საჭირო სავრძნაი ფიზიკური ძალა არსებობდეს.

გარდა ამისა სეიმს თვით ცხოვრებამ დაუყვა საკითხი ზაფის ჩამოდების შესახებ. მაგრამ ყოველგვარ ზავს ხომ ვერ შეეურიგდებით. საჭიროა რაღე ძალა გვქონდეს, იმდენი მაინც, რომ შინაური ანარქია მოსპოთ და ამით მეზობელს საბაბი არ მისცე შინაურ საქმეში ჩაერევის.

ამიტომ ჩვენ გვგონია, რომ სეიმის არსებობის დღევანდელ პირობებში აწყარიათ და ნათლათ სეიმს საკითხს შეიარაღებულ ძალის შექმნის შესახებ.

სეიმი იღეით და ხელეთით მხოლოდ გაგრძელებაა რუსეთის დამფუძნებელ კრების, ის აწარმოებს თავის მუშაობას როგორც დამოკიდებული ორგანო. მაგრამ ღღეს მდგომარეობა ისეთია, რომ ადგილობრივ კითხებს სეიმი სწყვეტს დამოუკიდებლათ, თუმცა სრულიად-რუსეთის მაშტაბით.

აწვეარით ღღეს ამიერ-კავკასია იძულებულია დამოუკიდებლათ აწარმოვოს თავისი ცხოვრების მოწყობა, იძულებულია თავის ტერიტორიაზე იმოქმედოს ისე, როგორც დამოუკიდებელი სახელმწიფოები მოქმედებენ, იმ განსხვავებით, რომ სხვა სახელმწიფოების ბედი გამორკვეულია ბოლოს ჩვენ კი სრულებით არ ვიცით, რა მოგველის ხვალ.

სახელმწიფომ, რომლის ნაწილს ჩვენ წვეადგენთ, სავსებით ხელი აიღო ჩვენზე. ჯარები ფრონტიდან სახლებში ბრუნდებიან, თითქოს სახელმწიფოს დაცვა მათს მოვალეობას არც კი ეკედგენ ღღეს. ამიტომ ვეკითხე ჩვენ ჯარი, რომ სანამ რუსეთიდან დარეულები კვეშინი ისევ აღდგენილ იქნებიან, ჩვენს თავს როგორმე ფეხზეტრიალით. ყოველი დაყოვნება, ყოველი სიყვლილ ნიშნავს.

ამიტომ სეიმისთვის ხხარის დაცვა და მისი გამაგრება უპირველეს ყოველისა ჯარის შექმნით უნდა მოხდეს. განსაზღვრული ნაწილი ჯარში წავა, დანარჩენები კი სახალხო მილიციას შეადგენენ. ყველა მოქალაქემ პირნათლათ უნდა შეასრულოს თავისი რევოლიუციური მოვალეობა.

ჩვენში რევოლიუციაც ღღეს იწყება. ჩვენ დარწმუნებული ვართ, რომ კავკასიის ხალხი გაამართლებს იმ იმედებს, რომელსაც მასზე რუსეთის საერთო დემოკრატია ამყარებს. ის დაამტკიცებს, თუ როგორ უნდა სიცოცხლე და თუ საჭირო იქნება სიკვდილსაც არ შეუშინდება.

ᲐᲠᲔᲡᲐ

ჩვენ უკვე აღვნიშნეთ ნაციონალისტების დამოკიდებულება სეიმთან: მათი სურვილია არ არსებობდეს სეიმი, როგორც ამიერ კავკასიის ცნება.

აი რას სწერს „სახალხო საქმე" 23 იანვრის მოწონავეში:

„საზოგადოების თითქმის ყველა ელემენტი მტკად ეგვის თვალით უცქერის სეიმის აწყობას და მომავალს. თვით სოციალ-დემოკრატია, რომელიც სეიმის მხრძანებელია, უთმედოთ არის გამსჭვალული"—ო.

რომელია ეს „თითქმის ყველა ელემენტი" რომელიც ეგვის თვალით უცქერის სეიმის აწყობას და მომავალს? „სახალხო" არ ამბობს. რაც შეიძლება სოციალ-დემოკრატიას, „სახალხო" ტყეიდა აწუხებს თავს და ჩვენს გულში იხედება.

ყველაზე სიანტერესო ის არის, თუ როგორ ახასიათებს სეიმს „სახალხო". ის სწერს:

„ეხლანდელ ხასიათის და შემადგენლობის სეიმი თავს ვერ გაართმევს არსებულ მდგომარეობას, სეიმი არა თუ შეიფერება დღევანდელ სულისკვეთებას, ის სასცენო გარიყულ სახოგადოებრივ მოვლენად შეიძლება ჩაითვალოს, ის ვერ ფარავს სხვადასხვა ერს, ის არ არის თავიდან ხალხეთ-სო ინტელექტუალურ ძალის, ის არ არის ნამდვილი და შუამავალი გამომხატველი მისის და ბრაწყვლების მუშების ინტერესებისა (ხახს ჩვენ უსვამთ). რატომ არ წარმოადგენს სეიმი ფედერალისტების აზრით, „სიუკვთესო ინტელექტუალურ ძალის თავიდან?" ეს ადვილი გასაგებია, რადგან ამ „თავიდან" ფედერალისტური გეგეით არ უფიქრიათ, მაგრამ ის ნიშნავს ეს „უშუამავლო გამომხატველი მიწის და მრეწველობის მუშების ინტერესებისა"—ჩვენ არ ვიცით, არ ვიცით იმიტომ, რომ სეიმი წარმომადგენლობითი დაწესებულებაა, და როგორც ასეთი, ის უშუამავლო ვერ იქნება. საბერძნეთში პიფიის უხრწნელებენ სავსე სიტყვებს წარმოსთქვამდა. „სახალხო"-საც ასე ხომ არ ეპარება.

***

სამაგიეროთ ჩვენი „ეროვნული დემოკრატები" პირდაპირ სწენ საკითხს, „საქართველო"-ს ასე ახასიათებს სეიმს:

„ჩვენი ღრმა რწმენით ეს დაწესებულება მძაფრ ენებოთა ღელვას და შეტაკებას არ გამოიწვევს, ის დაღრეჯა თავისთავათ, როგორც სუხნიან ბტშოსფერაში გადატანილი უცხო მცენარე და მისი სიცოცხლი სიბრალულის ცოცხლებს არ გამოიწვევს თვით იმ ორიოდე მეოცნება ფედერალისტში, რომელნიც დღეს ხელის მქადაგებლის შთამგუნებლებას ახდენენ, ვიდრე პოლიტიკურ მოღვაწეებისას"—ო.

სეიმის სიკვდილი რომ სიბრალულის ცრემლებს არ გამოიწვევს არც ეროვნული დემოკრატების და არც ფედერალისტებში, ამაში ჩვენ ეჭვი არ შევიფიქრებ, ჩვენ ვიცით, რომ სიბრალულითაც კი აღიგსება მათი მამულიშვილური გული. მაგრამ „საქართველო" ტარიელი გრძნობებით არ ქმაყოფილდება. ის იბრალს ისხამს და შეჭირით მიწართავს მეზობლებს.

„ერა ჩვენ შეგვძლია ბორჩხელისა, ჯაფარიძისა, აჭარა-ახალციხისა და არტაანის დათმობა. ბოლოს აშკარა ხდება, რომ ამ საკითხსაც თვითეული მხარის რეალური ძალა გადაწყვეტს და არა შეშათხზნებული რეზოლუციები"—ო.

დასკვნა აშკარაა: ეროვნული დემოკრატები სეიმს განხე სტოვებენ და პირდა-

პირ რეგულურ ძალით იმუქრებიან სომეხ-თათრების წინააღმდეგ.

ხალხს არ კითხავენ!

***

ბაქოშეგიებს თურმე. არ მოსწონთ ფრანზები. „ბრძოლა" წერს:

„სამეგი არ არის ბარემ ფრანზები, რომელსაც ადგილი ქონდა თებერვლის რევოლუციის შემდეგ რვა თვის განმავლობაში"—ო.

„ბრძოლა"-მ ნუ თუ არ იცის, რომ სწორეთ ფრანზებით სულდგმულობს ბაქშეგიზმი, ხოლო სამეგი რაც შეეხება, ბაქშეგიზმს არაფერი დაღებითი არ გაუკეთებია! ამის მაჩვენებელია ბაქშეგიელების სამი თვის ბატონობა შიდა რუსეთში. რა გააკეთეს ამ ხნის განმავლობაში?

***

ჩვენ არა ერთხელ გვითქვამს, რომ „ბრძოლა" ვერ არჩევს პრინციპიალურ კაშკაშა პირად კონკლიაობაებს. ამის ნათელ მაგალითს მოსდგამს, როცა არსებობად ცვრიფონი თქვეს მისი ფელეტონის შესახებ. ახლა ნ. ელიავს და მ. ჯუღელს ამცინებენ. აქ არ ერთიდნაინ, რასაკვირველია, ტყეილებსა: ელიავს და ჯუღელს ყოფილ ბაქშეგიებთან ნათესაებენ, ნაშრომიათ კი ელიავს და ჯუღელს არ ისურვეს ჩვენთან ორგანიზაციაში კაეშრის გაწევება და თავიანთ პოსტზე დარჩნენ, ამ მხრით მათ შეტი საბუთი აქვთ იდეურ ბაქშეგიებთან ჩასაფრებს თავი, ვინც „ბრძოლაში"-ზე მოკალთაებულ უპასუხისმგებლო პირებს.

ეს კარგათ იცის „ბრძოლა"-მ და ამიტომ ხშირ ჟამს ეურჩებიან მოუხერხებია, ასე ახალიათებს ელიავს და ჯუღელს:

„ეს ბალშევიკები, მეტადრე ჯუღელი, დიდ ბედნიერებს არც ჩვენთან წარმოადგენდნენ".

საკვირველია, რომ ამის დამწერი ბალდები რედაქციაში სხედან!

ბაქოსკის ფრონტი

პოლკოვნიკი მორელი ატყობინებს სამხედრო კომისარს: „ენინაიდან ქუთუნის ჩვენს საეტაპო პუნქტებზე თავდასხმას ბოლო არ ეღება, ქურთების წარმომადგენელებს წერილობით წინადადებას ვუგზავნი მიიღონ ზომები. უკეთუ საბრო ზომები არ იქნა მიღებული, საჭიროთ მიმაჩნია ქურთების სოფლებში დასხელი რაზმების გაგზავნა. როგორც ადენტების მიერ შეკრებილი ცნობებიდან ვირწმუნდები, ოსმალები ერზინჯანზე თავდასხმას აწყობენ. მათ იმედი აქვთ ამ თავდასხმაზე დაიხმარებინ ქურთები და ოსმალთა მშვიდობიანი მცხოვრებნი. ქურთების ძალა ამ რაიონში 3 ათასი კაცი უნდა იყოს, ოსმალთა ასკერები (ჯარისკაცები) ორი ათასამდეც კაცი. ცნობები გვაქვს, რომ ერზინჯან—მამახათნის გზის რაიონებში თავს იყრიან ქურთები. გადაწყვეტილი მაქვს ამ გზის მახლობლათ მდებარე სოფლებში მოსახლე ქურთები მცირე ჯგუფის გადაგვასხლო".

20 იანვრის თარიღით გამოგზავნილი მოხსენების თანახმად კავკასიის ფრონტზე დროებით შეიროების პირობები არ დარღვეულა.

საზღვრო მოლაპარაკება.

ოსმალეთის საზღვრო წინადადების განსახილველათ, რომელიც უნდა მიხდეს ამიერ-კავკასიის კომისარიატის და მეზობელ ავტონომიურ მხარეების წარმომადგენელთა თათბირზე 1 თებერვალს, უკრაინის რადამ თავის წარმომადგენლათ დანიშნა ა. ი. სტრატეგესი.

გენერალი საზღვო მოლაპარაკების აწარმოებს რუსეთის მოკავშირეებთან. ამის შესახებ 21 იანვარს თეფილისში შემდეგი ცნობა მოგიდა: რუსეთის მოკავშირენი, როგორც სჩანს, თანხმება არიან რუსეთთან შეუთანხმებელით შეუდგენ საზღვო მოლაპარაკებას. მათ ებრათ აქვთ რუსეთზე გაფლენა უტათ ინტერესშორის გაინაწყენონ. იაპონიასა და ამერიკას დაეთმობა ციმბირი, გერმანიის გავლენის ქვეშ იქნება ბალტიისპირეთი და ავრეთვე მთელი ჩრდილო რუსეთი, უკრაინა სავრანგუთის გავლენის ქვეშ იქნება. ტაძმოლი დარჩება ოსმალეთს. სრულებით კი გამოცხადება ნეიტრალურათ. კავკასია, სპარსეთი და ოფრქესტანი იქნება ინგლისის გავლენის ქვეშ.

ხმეგი დარღანელის შესახებ

როგორც თეფილისში ცნობა მოვიდა, 20 იანვარს ბათუმში შემდეგი რადიოტელეგრამა მოეღიათ: „ინგლის-საფრანგეთის ესკადრამ დაიკავა დარდანელის სრუტე და მრავალი სამხედრო და სავაჭრო გემებით შემოვიდა შავგულ სრუტეში".

ახალი ამბები

გადაცვა. რადგანაც ბუქვეთის საქმის შეშაია კავშირის ტარიფი არ მიიღეს შეპატრონებებმა, ქვემოთ ჩამოთვლილ წარმოებათა შეიქმნა 22 იანვრიდან აცხადებენ ბოიკოტის ქვეშ იყოფებიან. გადაცვა გამოცხადებულია სტამბებში: მარტოროსაინქსის, კოზლოვსკის, კიღლაის, მარკოვსკის, „შრომის", კუტაისის, პოგოსოვის, ვიტებსკოვის, ტარუშოვის, ეკონომიის, „პართიულის", პიტნაის და გაზეთ „ალტაიზის". ლიტოგრაფიებში: ბიხოვის, შესხოვის, შაბაზიანის, დემოკრატის, თფილისის ობსერვატორიის. მსწრაფლ მიეკვეთებში: მატირნალის და პოგრებიცკის. სამკერძეულოებში: მალხასიანის, პარსეგოვის, სარიბეკოვის, ქურაინის, ფილიშტინის, პაუფილის, ბანანცის, კაბანშვილის გალის.

◆ **სტრაისი.** 21, 22 და 23 იანვარს თფილისის საგუბერნიო სას. გამგეობამ დიდი: 6 ეგზარხი ფქვილი, 4 ეგზ.—ხორბალი და 1 ეგზ. შვრია.

◆ **კონფერენციის გადადება.** 21 იანვარს დანიშნული თფილისის საადგილმყოფო კაზების კონფერენცია არ შედგა ვაჭრობა-მრეწველის საქმით რიცხვის დაფიქრებლობის გამო. სათრგანიზაციო კომისიის გადაწყვეტილებით ხსენებული კონფერენცია მოხდება კვირას, 28 იანვარს, დილის 10 საათზე და კანონიერად ჩაითვლება, რამდენი წევრიც დაესწრება.

◆ **ტყიბულის კვანახშირის მაღაროელის** მუშებმა მთელი რიგი ეკონომიური ხასიათის მოთხოვნილებები წარუდგინეს სამხედრო სამრეწველო კომიტეტს, რომელმაც ამის გამო ამიერ კავკ. კომისარიატის შრომის სამინისტროს განყოფილებას მიმართა. კომისარიატმა წინადადება მისცა ქუთაისის კომისარს წარმოადგინოს ახლო მომავალში მოხსენება გაფიცვის შესახებ.

◆ **ცხენები.** ქალაქთა კავშირის კომიტეტის თავმჯდომარემ ნ. ზ. ელიავმ დეპუტა გაუგზავნა ამიერ კავკასიის ყველა კავკასიის თვითმართველობებს, რომელშიაც იგი ეკითხება, თუ რამდენი ცხენი იქნება მათთვის საჭირო. ცხენების განაწილება ახლო მომავალში მოხდება.

◆ **ქალაქის თვითმართველობის** სამხედრო განყოფილება ს. ც. ფრაქციის ბიუროს კრება შესდგა 12 იანვარს. კრებამ მსჯელობა იქონია კულტურულ-განმანათლებელ მოქმედების შესახებ და გადაწყვეტა მოაწყოს 4 სკოლა: საკვირაო და ყოველ დღიური სკოლები გაიხსნება: სასალაბიზე, ბალნინი გოროდოკზე, ქალაქის ცენტრალურ ნაწილში და ერთიც რაზედაც უნდა. გადაწყვდა აგრეთვე მოეწყოს კურსები სახელოსნო და მენეკისტიკური კითხვებზე, ბიბლიოთეკები ... სამკითხველოები, ლექციები, სა... კულტურულ-... საღამოები და ... ბები. ამ საქმის წარმოებისათვის ... ლებელ სექციაში აირჩიეს ს. ა. როესი, კ. ა. ბლიკი, ვ. ს. ფეგელმანი და ა. ი. გიტელი.

◆ **ბათუმიდან** ქალაქის თავი ატყობინებს ს. ა.-კავკასიის კომისარიატს, რომ სახელმწიფო ბანკის მდგომარეობა ხელიდან ფულის უკონტროლის გამო კატასტროფულია. მიმავალ ჯარების ნაწილების მოთხოვნილება დიდია, ტრანსპორტები სამაო არ არის, საჭიროა სარკინიგზო განკარგულება, რათა ბანკი უზრუნველი იქნეს ფულით. წინააღმდეგ შემთხვევაში მოსალოდნელია ექსცესები.

◆ **ახალქალაქიდან** ატყობინებენ, რომ 21 იანვრის სხდომაზე ახალქალაქის სამაზრო ყრმ. კომიტეტმა გაიქნია რა ანგარიში მაზრის ეთნოგრაფიულ, გეოგრაფიულ და სამეურნეო-ეკონომიურ პირობებს და რომ მცხოვრებთა 76 პროცენტს სომხები შეადგენენ, დადგინა შეუერთდეს ახალქალაქის მაზრა ადმინისტრატულათ ალექსანდროპოლის მაზრას. კომიტეტის სურვილს გამოხატავს აგრეთვე შემოქმედი იქნას ახალქალაქის მაზრაში ეროვა ამიერ კავკასიის სხვა ადგილებთან ერთად.

◆ **სად არარატიდან** იტყობინებიან: ცხლახან მოვიდა ცნობა, რომ სადგურზე თავდასხმას ამპირებენ ქურთების ბრბოები 6.000 კაცამდე. სალიმოთი უკვე იყო ამის ნიშნები. გთხოვთ დახმარებას.

◆ **ულტიმატუმიდან** კომისარიატს ატყობინებენ, რომ ქურთების დიდათ ბრბოები თავს დასხმიან არაზდიანის. სახლები გაძარცვეს და გადაწვეს. ემუქრებიან საკარხნო რაიონსაც. რომელსაც ადგილობრივი მცხოვრებლები იცლებენ. ილუვება დიდძალი ქონება. დახმარება არსაიდან არ არის.

ქრონიკა და ინფორმაცია.

— დღეს, 24 იანვარს, სალამის 6 საათზე, კოლეგიტიის ბინაზე დანიშნული 3-ე რაიონის კოლეგიტიის წევრთა არაჩვეულებრივი კრება.

პროვინციის ქრონიკა

ბათუმი. ბათუმის პროლეტარიატის ბედი არის პირველი რაიონი, რომელიც შესდგება ბარტანგა-გოროდოკის და ჩაინის გზის მუშებისაგან. ეს ის რაიონი არის, სადაც პირველათ აღიმართა ბრძოლი ღროზე თვითმპყრობელობასთან საბრძოლველათ. რეკრეოლეციის დასაცავათ აქ შესდგა წითელი გვარდია. წითელ გვარდიელებმა აიღეს ზემსკი, რომელშიაც შედიან გვარდიელები: ემელიანე ზუბატა, სამსონ ნიკოლაიძე, არტემ ჩქონა, პოროფილე გიორგაძე და ივანე ვიხლიანეი.

დირიათ ამხ. ნიკოლაიშვილი. შტაბმა უნდა გაფერხოს ხელმძღვანელობა გვარდიას. 16 იანვარს გვარდიამ მწყობრათ წითელი დროშებით, რომელსაც ამშვენებდა მარქსის სურათი და რეკრეოლეციონერი სიმღერით გაემართა მეშთათ დეპუტატების სახმოში. მისულნათ-ნავე გვარდიას მიესალმა სახმოს თავმჯდომარე ამხ. გ. ანჯაფარიძე, ამხ. ბეკმაგაევში: მატირნალის და პოგრებიცკის. სამკერძეულოებში: მალხასიანის, პარსეგოვის, სარიბეკოვის, ქურაინის, ფილიშტინის, პაუფილის, ბანანცის, კაბანშვილის გალის.

◆ **სურსათი.** 21, 22 და 23 იანვარს თფილისის საგუბერნიო სას. გამგეობამ დიდი: 6 ეგზარხი ფქვილი, 4 ეგზ.—ხორბალი და 1 ეგზ. შვრია.

◆ **კონფერენციის გადადება.** 21 იანვარს დანიშნული თფილისის საადგილმყოფო კაზების კონფერენცია არ შედგა ვაჭრობა-მრეწველის საქმით რიცხვის დაფიქრებლობის გამო. სათრგანიზაციო კომისიის გადაწყვეტილებით ხსენებული კონფერენცია მოხდება კვირას, 28 იანვარს, დილის 10 საათზე და კანონიერად ჩაითვლება, რამდენი წევრიც დაესწრება.

◆ **ტყიბულის კვანახშირის** მაღაროელის მუშებმა მთელი რიგი ეკონომიური ხასიათის მოთხოვნილებები წარუდგინეს სამხედრო სამრეწველო კომიტეტს, რომელმაც ამის გამო ამიერ კავკ. კომისარიატის შრომის სამინისტროს განყოფილებას მიმართა. კომისარიატმა წინადადება მისცა ქუთაისის კომისარს წარმოადგინოს ახლო მომავალში მოხსენება გაფიცვის შესახებ.

◆ **ცხენები.** ქალაქთა კავშირის კომიტეტის თავმჯდომარემ ნ. ზ. ელიავმ დეპუტა გაუგზავნა ამიერ კავკასიის ყველა კავკასიის თვითმართველობებს, რომელშიაც იგი ეკითხება, თუ რამდენი ცხენი იქნება მათთვის საჭირო. ცხენების განაწილება ახლო მომავალში მოხდება.

◆ **ქალაქის თვითმართველობის** სამხედრო განყოფილება ს. ც. ფრაქციის ბიუროს კრება შესდგა 12 იანვარს. კრებამ მსჯელობა იქონია კულტურულ-განმანათლებელ მოქმედების შესახებ და გადაწყვეტა მოაწყოს 4 სკოლა: საკვირაო და ყოველ დღიური სკოლები გაიხსნება: სასალაბიზე, ბალნინი გოროდოკზე, ქალაქის ცენტრალურ ნაწილში და ერთიც რაზედაც უნდა. გადაწყვდა აგრეთვე მოეწყოს კურსები სახელოსნო და მენეკისტიკური კითხვებზე, ბიბლიოთეკები ... სამკითხველოები, ლექციები, სა... კულტურულ-... საღამოები და ... ბები. ამ საქმის წარმოებისათვის ... ლებელ სექციაში აირჩიეს ს. ა. როესი, კ. ა. ბლიკი, ვ. ს. ფეგელმანი და ა. ი. გიტელი.

◆ **ბათუმიდან** ქალაქის თავი ატყობინებს ს. ა.-კავკასიის კომისარიატს, რომ სახელმწიფო ბანკის მდგომარეობა ხელიდან ფულის უკონტროლის გამო კატასტროფულია. მიმავალ ჯარების ნაწილების მოთხოვნილება დიდია, ტრანსპორტები სამაო არ არის, საჭიროა სარკინიგზო განკარგულება, რათა ბანკი უზრუნველი იქნეს ფულით. წინააღმდეგ შემთხვევაში მოსალოდნელია ექსცესები.

◆ **ახალქალაქიდან** ატყობინებენ, რომ 21 იანვრის სხდომაზე ახალქალაქის სამაზრო ყრმ. კომიტეტმა გაიქნია რა ანგარიში მაზრის ეთნოგრაფიულ, გეოგრაფიულ და სამეურნეო-ეკონომიურ პირობებს და რომ მცხოვრებთა 76 პროცენტს სომხები შეადგენენ, დადგინა შეუერთდეს ახალქალაქის მაზრა ადმინისტრატულათ ალექსანდროპოლის მაზრას. კომიტეტის სურვილს გამოხატავს აგრეთვე შემოქმედი იქნას ახალქალაქის მაზრაში ეროვა ამიერ კავკასიის სხვა ადგილებთან ერთად.

◆ **სად არარატიდან** იტყობინებიან: ცხლახან მოვიდა ცნობა, რომ სადგურზე თავდასხმას ამპირებენ ქურთების ბრბოები 6.000 კაცამდე. სალიმოთი უკვე იყო ამის ნიშნები. გთხოვთ დახმარებას.

◆ **ულტიმატუმიდან** კომისარიატს ატყობინებენ, რომ ქურთების დიდათ ბრბოები თავს დასხმიან არაზდიანის. სახლები გაძარცვეს და გადაწვეს. ემუქრებიან საკარხნო რაიონსაც. რომელსაც ადგილობრივი მცხოვრებლები იცლებენ. ილუვება დიდძალი ქონება. დახმარება არსაიდან არ არის.

ქრონიკა და ინფორმაცია.

— დღეს, 24 იანვარს, სალამის 6 საათზე, კოლეგიტიის ბინაზე დანიშნული 3-ე რაიონის კოლეგიტიის წევრთა არაჩვეულებრივი კრება.

პროვინციის ქრონიკა

ბათუმი. ბათუმის პროლეტარიატის ბედი არის პირველი რაიონი, რომელიც შესდგება ბარტანგა-გოროდოკის და ჩაინის გზის მუშებისაგან. ეს ის რაიონი არის, სადაც პირველათ აღიმართა ბრძოლი ღროზე თვითმპყრობელობასთან საბრძოლველათ. რეკრეოლეციის დასაცავათ აქ შესდგა წითელი გვარდია. წითელ გვარდიელებმა აიღეს ზემსკი, რომელშიაც შედიან გვარდიელები: ემელიანე ზუბატა, სამსონ ნიკოლაიძე, არტემ ჩქონა, პოროფილე გიორგაძე და ივანე ვიხლიანეი.

თავის ორგანიზაციებს, თავის პარტიას და იქ განაგრძობს მუშაობას. გამოვსძენთ სურვილს, რომ ამიერ კავკასიის შესძლებს გამოანახოს გზა, რომელიც საქართა რეკრეოლეციის მონაპოვართა დაცაცავთ. კომისარიატის მოქმედების ანგარიშს ჩაგაბარებთ მაშინ, როცა საბოლოოთ გამოირკვევა კრების კონსტრუქცია. (ტაში).

რიგი მიდგა პრეზიდიუმის არჩევაზე.

ნოე ჯორდანია. მეწვევეკეების ფრაქცია თავმჯდომარეთ ისაბელებს ამხ. კარლო ჩხეიძეს.

დანარჩენი ფრაქციები უერთდებიან ამ წინადადებას. კრების თავმჯდომარეთ ერთხმათ არჩეულ იქნა კარლო ჩხეიძე. მის არჩევას მეწარეი ოვაციები და ხანგრძლივი ტაშისცემა გამოიწვია დამსწრეთა შორის.

ე. ჩხეიძე. დამფუძნებელ კრების მოქალაქე წევრებო! მძიმე ტვირთი დამაკისრეთ თქვენ მე. თავმჯდომარეობა ჩემ-თვის ახალი არ არის. როგორც თქვენ მოგეხსენებათ, დიდი ხანი არაა მას შემდეგ, რაც მე ვთავმჯდომარეობდი სხვა დაწესებულებაში. მაგრამ აღმოჩნდენ დღეს მიანგარიშებენ, რომელნიც ფიქრობენ, რომ თავმჯდომარის ტვირთის ისინი უფრო კარგათ ატარებდნენ. ახლა არ არის დრო გადასჯიდეთ, შეხლებუს თუ არა ამ ადამიანებმა ეს. მაგრამ დღეს, როდესაც ყველა ფერის ეკანტები ღიმრებულება, დამფუძნებელ კრებასაც, სიტყვის თავისუფლებასა, სინდიდის თავისუფლებასა და რეკოლეციის სხვა მონაპოვრებსა, მე ასლაც შეიძლება მეწვიოს ისეთივე ბედი. მოხეცით ნება დარწმუნებული ვიყო, რომ ამ ღამით ეს ახე არ მოხდება.

ნოე რამინეიშილის წინადადებით მდივნათ აირჩიეს კანტებიანური (ს.-რ.), ყველა-ზე ახალგაზრდა დეპუტატების შორის დღის წესრიგის შეკვეთის დროს მიდებულ იქნა ნოე ჟორდანიას წინადადება, რომელის თანახმით ჯერ უნდა მოხდეს კრების კონსტრუქცია, ე. ი. უნდა გამოირკვეს მისი უფლებები.

ამ საკითხის შესახებ სიტყვა ეძლევა ნოე ჟორდანიას.

ამ ძირითად საკითხის შესახებ—ამბობს ორატორი—მე უნდა განვაცხადო შემდეგი: ჩვენ ყველა არჩეული ვართ სრულიად რუსეთის დამფუძნებელ კრების დეპუტატებათ. ცხადია, ჩვენ ვგავაზვიდნენ არა აქ, თეორ დარბაზში, არამედ—თავიდის სასახლის დარბაზში. ჩვენ გადავსწყვიტეთ კიდეც იქ წასვლა, მაგრამ გამგზავრის წინ დღით ადგილობეს, დამფუძნებელი კრება გარეკილო. ამის შემდეგ პეტროგრადში წასვლას არავითარი პოლიტიკური აზრი აღარ ექნებოდა. ჩვენ გფიქრობდით, რომ დამფუძნებელი კრება იქნებოდა ცენტრი, რომელიც გაიერთიანებდა მთელ რუსეთს, ყველა პარტიებს, ყველა ჯგუფს. ჩვენ ვფიქრობდით, რომ ეს დამფუძნებელი კრება მოგვეცემდა მტკიცე პოლიტიკურ წყობილებას და გადასჭრიდა ყველა ძირითად საკითხებს, მაგრამ, რადგანაც ცხრი ადარ შეიქმნა, ჩვენ იძულებული შევიქენით საკუთარი ძალებით უზრუნველ ყველო ჩვენი არსებობა. ამასთანავე ჩვენ ვაწარმოებთ ბრძოლას სრულიად რუსეთის დამფუძნებელი კრების მოსაწყვეთან. ბავრამ სანამ რუსეთი გაერთიანებელის და შესდგებოდეს ერთი დამფუძნებელი კრება, ჩვენ ბრძანი ადგილობრივი საკონტროლო ორგანოებით, რომელიც ამ—თუ ისე უნდა მოწყობილებ. ამიტომ ჩვენ იძულებულები ვეყვენით შევკრებილიყავით. მაშასადამე, ის უფლებები, რომელიც ბითაც ჩვენ ვართ აღჭურვილი, გამომდინარეობენ თვით რეალურ მდგომარეობიდან. ჩვენი კრების კომპეტენციის საკითხი შეიცავშეიტებულია იმ მდგომარეობასთან, რომელშიაც ჩვენ ვა რუსეთი ჩავარდით. რაც შეეხება ნორმალური პირობებით—ჩვენ ამ უფლებების მიგიღებთ ცენტრიდან. მაგრამ ჯერ-ჯერობით არ არის უფლების ეს წყარო და ჩვენ თვით ვაძლევთ ჩვენს თავს უფლებას მოვაწყოთ როგორ ადგილობრივი საკითხები. შეიძლება გვითხრან, რომ ჩვენ ცოტანი ვართ, 20—25 კაცს არ შეეძლია მთელი მხარის საკითხები გადაწყვისო. მე ვფიქრობ, რომ საჭიროა კრების შემადგენლობის გადიდება. როგორც იცით, არჩევნები პროპორციონალური იყო. 60 ათას ამომრჩეველზე მოდის 1 დეპუტატი. თუ შევამცირებთ ნორმას, პროპორციაც არ დაირღვევა, დეპუტატების რიცხვი კი გადიდდება. მაშინ საზოგადოების ყველა ნაწილებიდან გვექნება წარმომადგენელი კრებაში. ჩვენ ვფიქრობთ, 60 ათასის მგვრიან ადგილზე ნორმა 20 ათასი. მაშინ დეპუტატების რიცხვი სამჯერ გადიდება. მაშინ ჩვენ მოვაწყვეთ ამ დეპუტატების კრებას, მაშინ მოხდება ამ კრების ოფიციალურათ გაბსნა და ჩვენ ვიძლევით წინადადებას ამ კრებას ეწოდოს ამიერ კავკასიის სეიმი. ეს სეიმი იარსებებს სრულიად რუსეთის დამფუძნებელ კრების მოწვევამდე. მაგრამ, შემდგომ მე ვფიქრობ, ეს სეიმი დარჩება, ვინაიდან დამფუძნებელ კრებას უკვე გამოაცხადა რუსეთის ფედერატიულ რესპუბლიკათ. მაშასადამე, განაპირა ქვეყნებს უნდა ჰქონდეთ თავისი ორგანოები, თავის პარტიას და იქ განაგრძობს მუშაობას. გამოვსძენთ სურვილს, რომ ამიერ კავკასიის შესძლებს გამონახოს გზა, რომელიც საქართა რეკრეოლეციის მონაპოვართა დაცაცავთ. კომისარიატის მოქმედების ანგარიშს ჩაგაბარებთ მაშინ, როცა საბოლოოთ გამოირკვევა კრების კონსტრუქცია. (ტაში).

რიგი მიდგა პრეზიდიუმის არჩევაზე.

ნოე ჟორდანია. მეწვევეკეების ფრაქცია თავმჯდომარეთ ისაბელებს ამხ. კარლო ჩხეიძეს.

დანარჩენი ფრაქციები უერთდებიან ამ წინადადებას. კრების თავმჯდომარეთ ერთხმათ არჩეულ იქნა კარლო ჩხეიძე. მის არჩევას მეწარეი ოვაციები და ხანგრძლივი ტაშისცემა გამოიწვია დამსწრეთა შორის.

ე. ჩხეიძე. დამფუძნებელ კრების მოქალაქე წევრებო! მძიმე ტვირთი დამაკისრეთ თქვენ მე. თავმჯდომარეობა ჩემ-თვის ახალი არ არის. როგორც თქვენ მოგეხსენებათ, დიდი ხანი არაა მას შემდეგ, რაც მე ვთავმჯდომარეობდი სხვა დაწესებულებაში. მაგრამ აღმოჩნდენ დღეს მიანგარიშებენ, რომელნიც ფიქრობენ, რომ თავმჯდომარის ტვირთის ისინი უფრო კარგათ ატარებდნენ. ახლა არ არის დრო გადასჯიდეთ, შეხლებუს თუ არა ამ ადამიანებმა ეს. მაგრამ დღეს, როდესაც ყველა ფერის ეკანტები ღიმრებულება, დამფუძნებელ კრებასაც, სიტყვის თავისუფლებასა, სინდიდის თავისუფლებასა და რეკოლეციის სხვა მონაპოვრებსა, მე ასლაც შეიძლება მეწვიოს ისეთივე ბედი. მოხეცით ნება დარწმუნებული ვიყო, რომ ამ ღამით ეს ახე არ მოხდება.

ნოე რამინეიშილის წინადადებით მდივნათ აირჩიეს კანტებიანური (ს.-რ.), ყველა-ზე ახალგაზრდა დეპუტატების შორის დღის წესრიგის შეკვეთის დროს მიდებულ იქნა ნოე ჟორდანიას წინადადება, რომელის თანახმით ჯერ უნდა მოხდეს კრების კონსტრუქცია, ე. ი. უნდა გამოირკვეს მისი უფლებები.

ამ საკითხის შესახებ სიტყვა ეძლევა ნოე ჟორდანიას.

ამ ძირითად საკითხის შესახებ—ამბობს ორატორი—მე უნდა განვაცხადო შემდეგი: ჩვენ ყველა არჩეული ვართ სრულიად რუსეთის დამფუძნებელ კრების დეპუტატებათ. ცხადია, ჩვენ ვგავაზვიდნენ არა აქ, თეორ დარბაზში, არამედ—თავიდის სასახლის დარბაზში. ჩვენ გადავსწყვიტეთ კიდეც იქ წასვლა, მაგრამ გამგზავრის წინ დღით ადგილობეს, დამფუძნებელი კრება გარეკილო. ამის შემდეგ პეტროგრადში წასვლას არავითარი პოლიტიკური აზრი აღარ ექნებოდა. ჩვენ გფიქრობდით, რომ დამფუძნებელი კრება იქნებოდა ცენტრი, რომელიც გაერთიანებდა მთელ რუსეთს, ყველა პარტიებს, ყველა ჯგუფს. გფიქრობდით, რომ ეს დამფუძნებელი კრება მოგვეცემდა მტკიცე პოლიტიკურ წყობილებას და გადასჭრიდა ყველა ძირითად საკითხებს, მაგრამ, რადგანაც ცხრი ადარ შეიქმნა, ჩვენ იძულებული შევიქენით საკუთარი ძალებით უზრუნველ ყველო ჩვენი არსებობა. ამასთანავე ჩვენ ვაწარმოებთ ბრძოლას სრულიად რუსეთის დამფუძნებელი კრების მოსაწყვეთან. ბავრამ სანამ რუსეთი გაერთიანებელის და შესდგებოდეს ერთი დამფუძნებელი კრება, ჩვენ ბრძანი ადგილობრივი საკონტროლო ორგანოებით, რომელიც ამ—თუ ისე უნდა მოწყობილებ. ამიტომ ჩვენ იძულებული შევიქენით შევკრებილიყავით. მაშასადამე, ის უფლებები, რომელიც ბითაც ჩვენ ვართ აღჭურვილი, გამომდინარეობენ თვით რეალურ მდგომარეობიდან. ჩვენი კრების კომპეტენციის საკითხი შეიცავშეიტებულია იმ მდგომარეობასთან, რომელშიაც ჩვენ ვა რუსეთი ჩავარდით. რაც შეეხება ნორმალური პირობებით—ჩვენ ამ უფლებების მიგიღებთ ცენტრიდან. მაგრამ ჯერ-ჯერობით არ არის უფლების ეს წყარო და ჩვენ თვით ვაძლევთ ჩვენს თავს უფლებას მოვაწყოთ როგორ ადგილობრივი საკითხები. შეიძლება გვითხრან, რომ ჩვენ ცოტანი ვართ, 20—25 კაცს არ შეეძლია მთელი მხარის საკითხები გადაწყვისო. მე ვფიქრობ, რომ საჭიროა კრების შემადგენლობის გადიდება. როგორც იცით, არჩევნები პროპორციონალური იყო. 60 ათას ამომრჩეველზე მოდის 1 დეპუტატი. თუ შევამცირებთ ნორმას, პროპორციაც არ დაირღვევა, დეპუტატების რიცხვი კი გადიდდება. მაშინ საზოგადოების ყველა ნაწილებიდან გვექნება წარმომადგენელი კრებაში. ჩვენ ვფიქრობთ, 60 ათასის მგვრიან ადგილზე ნორმა 20 ათასი. მაშინ დეპუტატების რიცხვი სამჯერ გადიდება. მაშინ ჩვენ მოვაწყვეთ ამ დეპუტატების კრებას, მაშინ მოხდება ამ კრების ოფიციალურათ გაბსნა და ჩვენ ვიძლევით წინადადებას ამ კრებას ეწოდოს ამიერ კავკასიის სეიმი. ეს სეიმი იარსებებს სრულიად რუსეთის დამფუძნებელ კრების მოწვევამდე. მაგრამ, შემდგომ მე ვფიქრობ, ეს სეიმი დარჩება, ვინაიდან დამფუძნებელ კრებას უკვე გამოაცხადა რუსეთის ფედერატიულ რესპუბლიკათ. მაშასადამე, განაპირა ქვეყნებს უნდა ჰქონდეთ

თავისი ორგანოები. მთავრობის მოწყობის საკითხი უნდა გადაეცეს ამ სეიმს. მანამდი კი, დავსტოვოთ ისევ ამიერ კავკასიის კომისარიატი. მაშინ მთავრობას ექნება მეტი ავტორიტეტი და მეტი ძალა. (ხანგრძლივი ტაში).

სხვა ფრაქციების მოთხოვნით სხდომა შესწყვეტა მეორე დღის 1 საათამდე, რომ შეძლება მიეცეს მათ შეიმუშაონ ამ საკითხის შესახებ თავისი აზრი.

ვეენე აღათიშვილი.

თფ. კალაკის საგზურ

(22 იანვრის სხდომა).

თავმჯდომარეობს აღ. ლომთათიძე. სხდომას დაესწრო კარლო ჩხეიძე. თავმჯდომარემ განუცხადა მხოსნებს, რომ თანახმათ ქალაქის საბჭოს დადგენილებისა, იგი შეეცადება დაეჭირა კავშირი რუსეთის მნიშვნელოვან ცენტრებთან, მაგრამ დაწყვეტებენ კრების შესახებ ვერაფერი გაიგო იმის გარდა, რაც ყველოფერ იციან თფილისში. დანამდეინ ჯამირეყვა მოლოდ შინგარონისა და კოკოშენის მოკვდა. თავმჯდომარის წინადადებით სხდომის უფროსი გამგეობით პატივი სცა მათ ხსოვნას. შემდეგ თავმჯდომარემ განაცხადა, აქ არის რუსეთის რეკრეოლეციის მეცნიერი, მესაბე თფილისის სახლობ. მოჭარბებული და მეითხე სახელმწიფო დუმის წევრი, ალექსეი ივანოვიჩ გუჩკოვი. ამ ორ პირთან ერთად ოფიციალურათ მიწვეულ იქნა ორი ატარებენ. ახლა არ არის დრო გადასჯიდეთ, შეხლებუს თუ არა ამ ადამიანებმა ეს. მაგრამ დღეს, როდესაც ყველა ფერის ეკანტები ღიმრებულება, დამფუძნებელ კრებასაც, სიტყვის თავისუფლებასა, სინდიდის თავისუფლებასა და რეკოლეციის სხვა მონაპოვრებსა, მე ასლაც შეიძლება მეწვიოს ისეთივე ბედი. მოხეცით ნება დარწმუნებული ვიყო, რომ ამ ღამით ეს ახე არ მოხდება.

ნოე რამინეიშილის წინადადებით მდივნათ აირჩიეს კანტებიანური (ს.-რ.), ყველა-ზე ახალგაზრდა დეპუტატების შორის დღის წესრიგის შეკვეთის დროს მიდებულ იქნა ნოე ჟორდანიას წინადადება, რომელის თანახმით ჯერ უნდა მოხდეს კრების კონსტრუქცია, ე. ი. უნდა გამოირკვეს მისი უფლებები.

ამ საკითხის შესახებ სიტყვა ეძლევა ნოე ჟორდანიას.

ამ ძირითად საკითხის შესახებ—ამბობს ორატორი—მე უნდა განვაცხადო შემდეგი: ჩვენ ყველა არჩეული ვართ სრულიად რუსეთის დამფუძნებელ კრების დეპუტატებათ. ცხადია, ჩვენ ვგავაზვიდნენ არა აქ, თეორ დარბაზში, არამედ—თავიდის სასახლის დარბაზში. ჩვენ გადავსწყვიტეთ კიდეც იქ წასვლა, მაგრამ გამგზავრის წინ დღით ადგილობეს, დამფუძნებელი კრება გარეკილო. ამის შემდეგ პეტროგრადში წასვლას არავითარი პოლიტიკური აზრი აღარ ექნებოდა. ჩვენ გფიქრობდით, რომ დამფუძნებელი კრება იქნებოდა ცენტრი, რომელიც გაერთიანებდა მთელ რუსეთს, ყველა პარტიებს, ყველა ჯგუფს. გფიქრობდით, რომ ეს დამფუძნებელი კრება მოგვეცემდა მტკიცე პოლიტიკურ წყობილებას და გადასჭრიდა ყველა ძირითად საკითხებს, მაგრამ, რადგანაც ცხრი ადარ შეიქმნა, ჩვენ იძულებული შევიქენით საკუთარი ძალებით უზრუნველ ყველო ჩვენი არსებობა. ამასთანავე ჩვენ ვაწარმოებთ ბრძოლას სრულიად რუსეთის დამფუძნებელი კრების მოსაწყვეთან. ბავრამ სანამ რუსეთი გაერთიანებელის და შესდგებოდეს ერთი დამფუძნებელი კრება, ჩვენ ბრძანი ადგილობრივი საკონტროლო ორგანოებით, რომელიც ამ—თუ ისე უნდა მოწყობილებ. ამიტომ ჩვენ იძულებული შევიქენით შევკრებილიყავით. მაშასადამე, ის უფლებები, რომელიც ბითაც ჩვენ ვართ აღჭურვილი, გამომდინარეობენ თვით რეალურ მდგომარეობიდან. ჩვენი კრების კომპეტენციის საკითხი შეიცავშეიტებულია იმ მდგომარეობასთან, რომელშიაც ჩვენ ვა რუსეთი ჩავარდით. რაც შეეხება ნორმალური პირობებით—ჩვენ ამ უფლებების მიგიღებთ ცენტრიდან. მაგრამ ჯერ-ჯერობით არ არის უფლების ეს წყარო და ჩვენ თვით ვაძლევთ ჩვენს თავს უფლებას მოვაწყოთ როგორ ადგილობრივი საკითხები. შეიძლება გვითხრან, რომ ჩვენ ცოტანი ვართ, 20—25 კაცს არ შეეძლია მთელი მხარის საკითხები გადაწყვისო. მე ვფიქრობ, რომ საჭიროა კრების შემადგენლობის გადიდება. როგორც იცით, არჩევნები პროპორციონალური იყო. 60 ათას ამომრჩეველზე მოდის 1 დეპუტატ

შეილია, რომ იგი უნდა დაუდგეს დარაჯად შუშათა კლასის ინტერესებს. იგი გრძნობს, რომ მან უნდა „შეიწიოს მისი მეობადი“. მან „უნდა მისცეს მომავალი ხალხს“... პროვინციელ დელეგატების მოხსენებებიდან ირკვევა, რომ ყველგან ახალგახუოთა დიდის ინტერესით ეკიდება ორგანიზაციის შექმნას. რომ სახეში არ მიეცით ის ორგანიზაციები, საიდანაც კონფერენციაზე წარმომავალნენი ვერ ჩამოვიდნენ, ახალგაზრდა მარქსისტთა ორგანიზაციის წევრთა რიცხვი ამ ჟამად 2.300-ის ოდენ. მაგრამ თითქმის ყველა ორგანიზაციებიდან წარმომთადგენელნი ერთხმად აღიარებენ, რომ ორგანიზაციაში ვერ არის მეცადინეობა სათანადო ნიადაგზე დაყენებული, რის მიზეზათაც თითქმის ერთხმად ასახელებენ ხელმძღვანელ-ლექტორების უყურადობას.

კონფერენციამ მოისმინა მოხსენება მიმდინარე მომენტის შესახებ და ერთის წინააღმდეგ (5 თავს იკავებს) მიიღო რეზოლუცია:

მომილიზაციის შესახებ კონფერენცია აღუვს შემდეგ რეზოლუციას: „ვიღებთ ის მხედველობაში, რომ თანდაცესათვის აქციელტლათ საჭიროა ფიზიკური ძალა, რომელიც დღეს შეიძლება შესდეს მხოლოდ ჯარისაგან, რომ ს. ი. ათთაბრამა უკვე გადაწყვეტა ამ მიზნით გაწვეულ იქნას ჯარში ახალგაზრდები 19-25 წლამდე,—კონფერენცია ავალებს წევრებს ყოველი ძალღონით ხელი შეუწყონ ამ გადაწყვეტილების ცხოვრებაში გატარებას. ჯარში გაწვევამდე ამხანაგებმა არ უნდა აიღონ ხელი ორგანიზაციაში მეზობაზე და უნდა ყურადღებ ჯარისკაცთა შორის პროპაგანდა-აგიტაცის რევოლიუციონერ წესრიგის დაცვაზედ და მარქსიზმის იდეათა გასაკვირველებათ.

დიდი და ცხარე კამათი გამოიწვია ფრაქციულმა საკითხმა და საკითხმა იმის შესახებ, თუ რა მიმართულებაში უნდა ადგეს ორგანიზაციის ცენტრალური ორგანო „ახალი კვალი“-ო. ბოლოს კონფერენციას გამოაქვს შემდეგი დადგენილება: ნუ დაარჩევა ორგანიზაციას ფრაქციული სახელი მიეხედავათ იმისა, რომ ორგანიზაცია ფაქტიურათ მენშევიკურია, რათა ამით საშუალება მიეცეს ამხ. ბალშევიკებს, თუ კი მოისურვებენ, იმუშაონ ჩვენს ორგანიზაციაში; ცენტრალურ მიმართულების შესახებ კონფერენცია იღებს შემდეგ წინადადებას: „კონფერენციას შეუძლებლათ მიაჩნია ცენტრალური ორგანოში იმგვარებისა ცნობილ წერილები, რომლებიც ეწინააღმდეგება ორგანიზაციის მთავარ-პოლიტიკურ ხაზს“... ცენტრი, ორგანოს შესახებ კონფერენციაა ადგენს: აღიარებულ იქნას ასეთათ ჟურნალი „ახალი კვალი“ და გამოსაქვსს სურვილს, ახლო მომავალში გამოიცეს ორ-განო რუსულ ენაზედაც. საგამომცემლო ფონდის გასაძლიერებლად კონფერენცია ადგენს: შეზღუდს ერთდროულად თანხა 3000 მანეთი, რასაც შეძლების მიხედვით იხიან ორგანიზაციები; იხადოს ყველა ორგანიზაციებმა ცენტრალურ კომიტეტს სასარგებლოთ სისტემატურათ შემოსვლის 25 პროც.; დაიხურის პროვინციელი ორგანონები, და მათ საგაზომცემლო თანხა და აგრეთვე ქალალდი გადაეცეს ცენტრალურ კომიტეტს ორგანის სასარგებლოთ.

დასასრულ კონფერენცია ირიჩეს ორგანიზაციის ცენტრალურ კომიტეტს და საკონტროლო კომისიას, ცენტრალურ კომიტეტში არიჩეულ იქნენ: (9 კაცი) ფ. ორაგველიძე, გ. მგელაძე, მ. გოგიბერიძე, იც. ჯუღელი, ვ. ნიკურაძე, ბ. რამიშვილი, მ. ხუნდაძე, ს. მიხელიძე და ვ. ჩაჩუა; კანდიდატებათ: ჭყონია, ე. ქალენდარიშვილი და ფ. ლომთაძე. საკონტროლო კომისიაში: მაშკევიჩი, გაბელია, თევზაძე, მ. წიფურაძე და დუღლაზი.

სხალგაზრდა მარქსისტთა პირველ კონფერენციით საფუძველი ჩაეყარა ფრიად მნიშვნელოვან დაწყებულებას. ახალგაზრდა მუშაობელი ინტელიგენცია შეიძლო კავშირში შეცილ ახალგაზრდა მუშებთან ერთად, რათა საერთო ძალით შეუთვრათ განსწორ მუშათა კლასის დიად მიზნისაკენ. დარწმუნებული ვართ, რომ ეს იდეა ღრმათ გაიდგამს ფესვებს ახალგაზრდა თაობის სულსა და გულში და მრავალთ შემოკრებას ახალგაზრდა მარქსისტთა ორგანიზაციის გარშემო. საბედნიეროთ ორგანიზაციის გარშემო. საბედნიეროთ ორგანიზაციის გარშემო. საბედნიეროთ

მოვარდნილა ოთხი ჯარისკაცი და დადგენებია ჭურჭლებს, რომლებიც უკვე მტკვრის პირზე ჩასულიყვნენ და რიგით ზეკით მიდიოდნენ. ჯ.-კ. დაუძახეს გაჩერებოდნენ, მაგრამ ქურდები ვაჭრების მაგიერ გაიქცნენ. ჯ.-კ. მათ სროლა აუტეხეს. ქურდებმაც სროლითვე უპასუხეს. ამ დროს მოესწრო პოლუს მორიგე აფიცერმა რამოდენიმე ჯ.-კაცებით. ქურდებმა დაინახეს, რომ აქ ეერას გახდებოდნენ, დაყარეს ნაცარქიდან, რაც ძმიმე იყო (მაგ. ტომრებით შერია) და გაიქცნენ.

მათ დასტოვეს ერთი მოკლული, რომელიც აღმოჩნდა იქვე პირველპრ მიხელილის პროსპექტზე წერილი მოვაჭრე ნიკოლოზ ბოსტანაშვილი. მის სახლში ხანმოკლეშიც შინელი და საცვლები. ბილეკზე, რომელსაც მტკვრის რიყიდან მის სახლში მიჰყვანდით, ეყარა ტომრებით შერია და სხვა ნივთები ცხიზგუნიდან განატაცი, რომელიც ჯარის დროს დაუყრიათ და გაქცეულან.

მაისაშვილის ცოლი და შვილები ამბობენ, რომ მოკლული იმ საღამოს მთვრალი იწვა სახლში; მასთან მოვიდა ვილაც მეთვეს ძმის შვილი, ძალით გაიყვანა გარეთ, ვითომ ღვინის დასალიევათო; მას გაყვა პატარა ვაჟი, რომელიც მოწვეე გახდა მამის საკვლილოსა და გამძარცვიო.

მაისაშვილის ქვრივი აბობოს: ის მეთვეზე მისი ძმის შვილი და ვილაც კიდევ მეთვეის